

Vooruit met de geit!

Wensen van burger en consument ten aanzien van de
geitenhouderij

23 mei 2012

Isabelle van den Berg, Victor Immink, Siet Sijtsema

LEI

Agenda

- Achtergrond
- Methode en opzet van onderzoek
- Deelnemers
- Conclusies
 - Beelden en wensen van burgers
 - Huidige beelden
 - Q-koorts en gezondheidsrisico's
 - Bokjes-problematiek
 - Percepties dierenwelzijn geit en overige boerderijdieren
 - Beelden en wensen van consumenten
 - Kansen voor producten (zuivel en vlees)
 - Kansen voor houderijen

Achtergrond

■ Doel:

- komen tot toepasbare, vertrouwde en renderende oplossingen voor verduurzaming van de geitenketen met alle belanghebbenden in en om de geitenketen;
- én deze oplossingen ook verbinden aan initiatiefnemers die (delen) van deze oplossingen gaan toepassen.

■ LEI zal in gesprek gaan met burgers/ consumenten over:

- denkbeelden en wensbeelden;
- de aspecten waar de geitenhouderij in basis aan moet voldoen en wat zij mogelijk als ideale geitenhouderij zien;
- waar geitenhouders extra stappen kunnen zetten.

Methode van onderzoek

- Kwalitatieve onderzoeksmethode
 - Focus groups
 - Achterhalen van beelden, associaties en wensen die consumenten hebben bij de huidige geitenhouderij, zowel ten aanzien van de stal als omgeving
 - Gebruik van associatieve technieken
- Panel uit Amsterdam (2x)
 - Deelnemers eten geitenproducten
- Panel uit Brabant (2x)
 - Deelnemers zijn bekend met geitenhouderijen vanuit hun omgeving
- Totaal 24 deelnemers, duur sessie: 2 uur

Deelnemers N=24

locaties	12 personen in Amsterdam 12 personen in Brabant
Geslacht	Man: 13 Vrouw: 11
Leeftijd	21-30 jaar: 4 31-40 jaar: 9 41-50 jaar: 8 51-60 jaar: 3
Opleiding	Laag: 2 Middel: 7 Hoog: 15
Werk	Part/fulltime: 21 Student: 3
Huishouden	1-persoons: 5 1-persoons met kind(eren): 2 2-persoons: 4 2-persoons met kind(eren): 13

Conclusies burgers en geitenhouderij (1)

- Burger heeft een idyllisch beeld bij geitenhouderij:
 - Grootschaligheid komt weinig voor
 - Weinig media aandacht; *"dan zullen er ook wel geen problemen zijn"*
 - Boer kiest bewust voor geitenhouderij; andere, positieve mentaliteit
 - Problematiek bij andere boerderijdieren is groter
 - Geiten en schapen hebben gemiddeld de hoogste mate van dierenwelzijn, vergeleken met koe, kip en varken

Conclusies burgers en geitenhouderij (2)

- NIMBY speelt in beide steden een rol:
 - Geitenboerderijen zijn leuk maar liever niet om de hoek
 - In beide steden vanwege stank- en geluidsoverlast
 - In beide steden verspreiding van ziektes als Q-koorts
 - In Amsterdam daling van waarde van je huis verwacht
- Maar ook:
 - Het brengt werkgelegenheid
 - Kleinschalige boerderij met winkel en educatie voor kinderen mag wel dichterbij huis

Conclusies Consument en geitenhouderij

- Positieve associaties zuivelproducten
 - Variatie in smaak
 - Mensen met allergie
- Positieve beelden kleinschalige houderijen
 - Kunnen bezoeken als consument
 - Geiten aaien
 - Flesje geven
 - Educatief
- Positieve beelden bij grotere houderijen
 - Bedrijfstak staat in de kinderschoenen
 - Bewuste keuze van een boer
 - Associaties met kleinschaligheid en biologisch

Conclusies Q-koorts en geitenhouderij (1)

- Q-koorts en andere gezondheidsrisico's worden in Brabant belangrijker geacht. Niet zozeer de ziekte als wel de aanpak werd bekritiseerd.
 - Kwam in Amsterdam weinig ter sprake
- Toch ook in Brabant een nuchtere insteek:
 - *"Er is nu een oplossing voor"*
 - *"Bij intensieve veehouderij is er altijd wel iets dat uitbreekt"*
 - *"Q-koorts kun je ook bij de slager opdoen"*
 - *"Ik fiets altijd langs die bedrijven maar ga daar echt niet bij stilstaan"*

Conclusies Q-koorts en geitenhouderij (2)

- Mogelijke oplossingen tegen spreiding van ziekten
 - Niet te groot groeien als bedrijf
 - Groot varieert tussen 400 en 800 geiten
 - Maar grote bedrijven zijn ook alerter op ziekten
 - Grote bedrijven dienen ver van elkaar gelegen te zijn
 - Meerdere dieren op één boerderij
 - Spreiding van risico's

Conclusies Bokjes problematiek

- Consument wil niet nadenken over bokjes-problematiek
- Burger ziet oplossingen in:
 - Meer vleesconsumptie
 - Export
 - Verwerken tot diervoeder
- Aantal consumenten, met name Amsterdam, wenst geen geit te eten
 - Vanwege onbekendheid
 - Aaibaarheidsfactor (Amsterdam)
- Aantal eet het al en wil het proberen
 - Mits onherkenbaar in het schap (voorverpakt)
 - Recepten en bereidingsmogelijkheden (Allerhande)
- Verwerken tot lederen tassen

Perceptie boerderijdieren

- Verkenning eerste beelden en associaties bij boerderijdieren: kip, varken, koe, geit en schaap
- Beoordeling op een semantische schaal
- Eerst individueel dan als groep met discussie
- Beoordeling op:
 - Dierenwelzijn, Milieuvriendelijkheid, Gezond voor mens, Bewegingsruimte, Aibaarheidsfactor, Waardering vlees en zuivel
- Voorbeeld:

Dierenwelzijn

X = Kip X = Varken X = Koe X = Geit X = Schaap

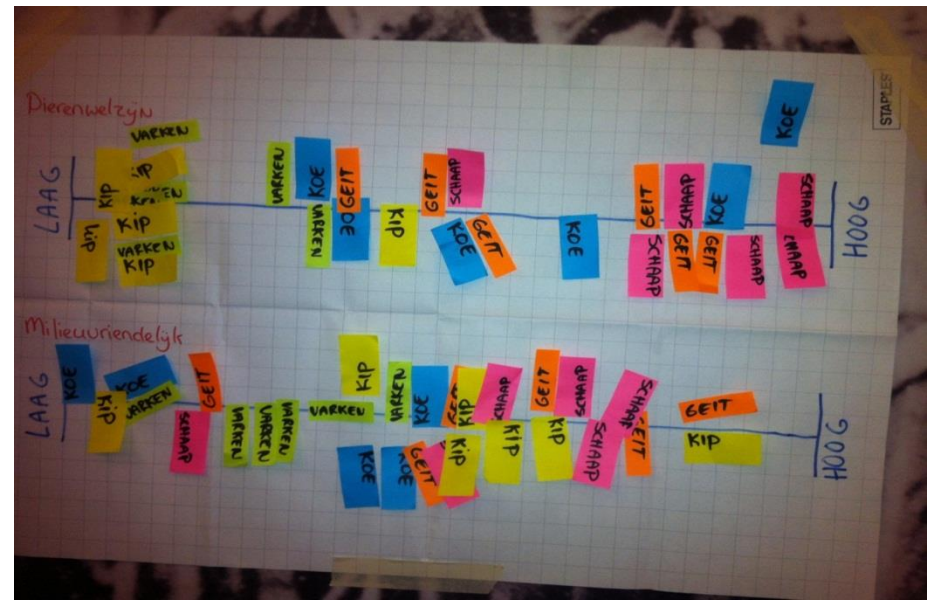
Beoordeling boerderijdieren 1

Amsterdam

Brabant

X = Koe

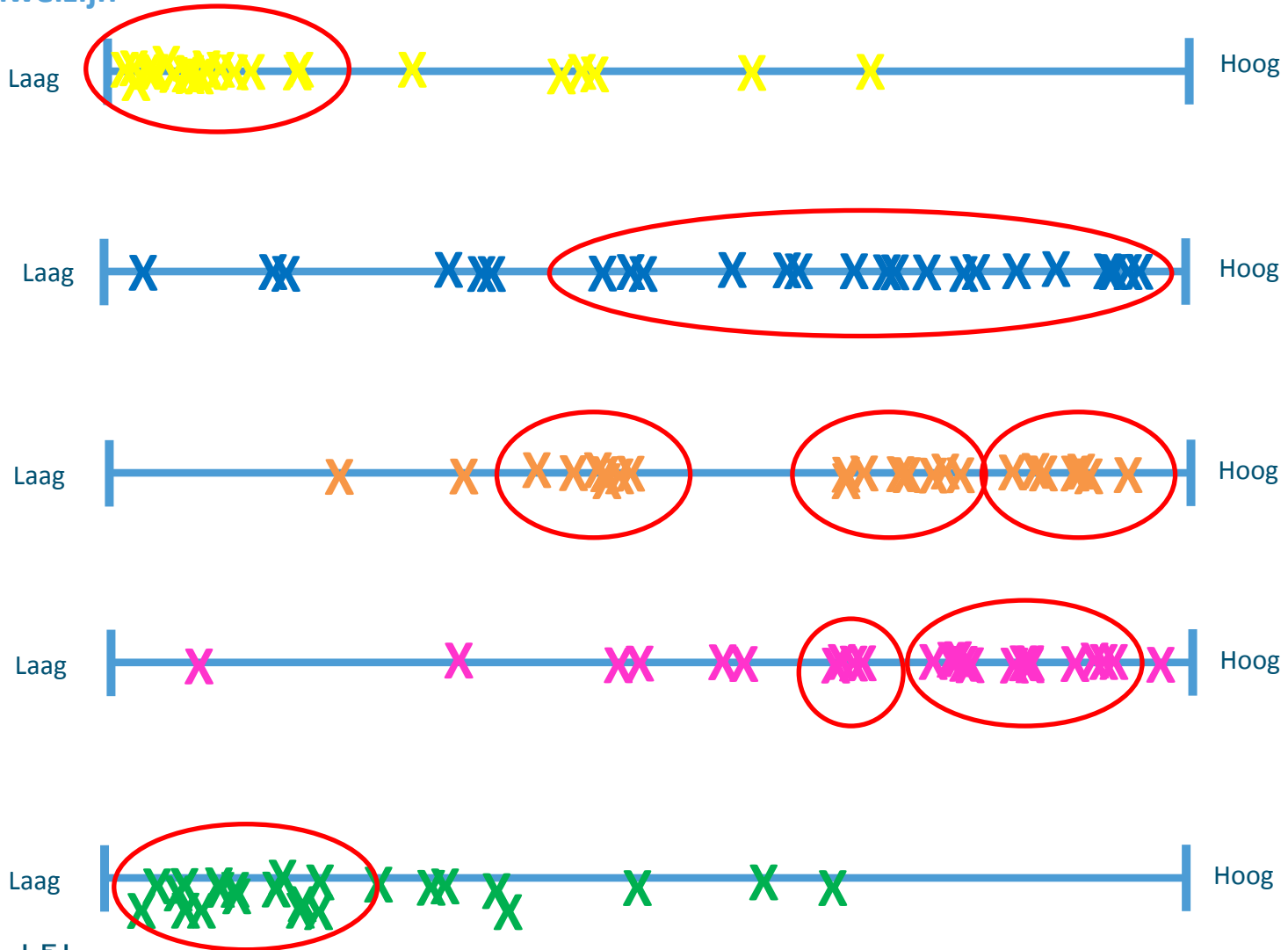
X = Geit

X = Schaap

X = Kip

X = Varken

Dierenwelzijn

X = Koe

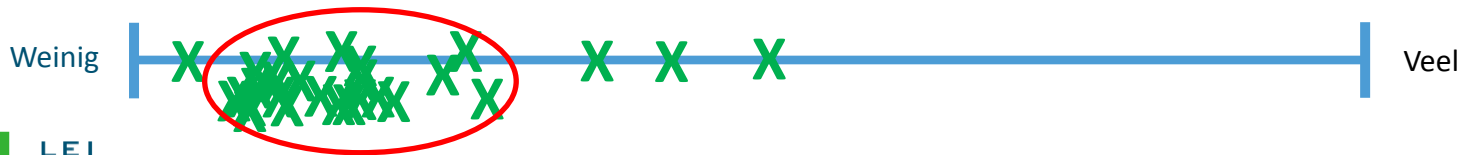
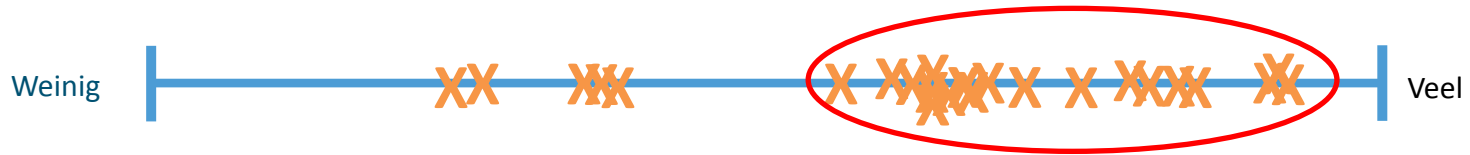
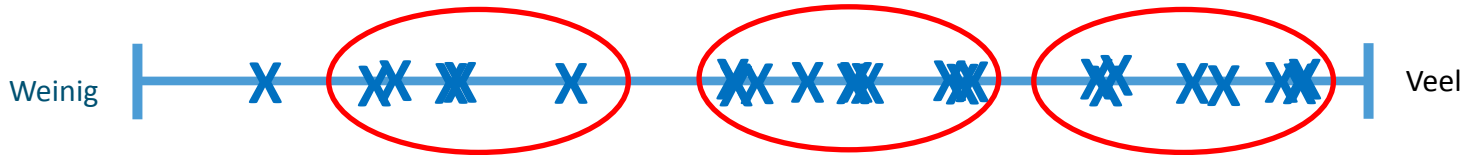
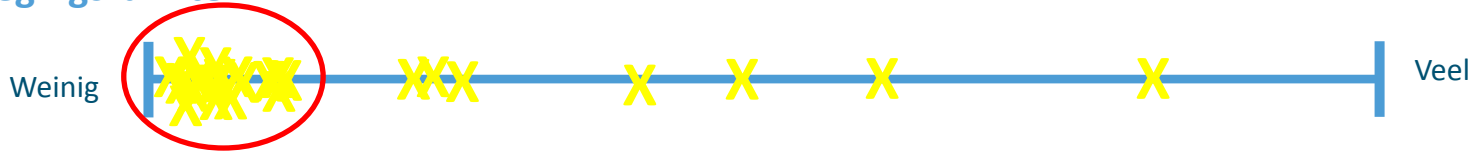
X = Geit

X = Schaap

X = Kip

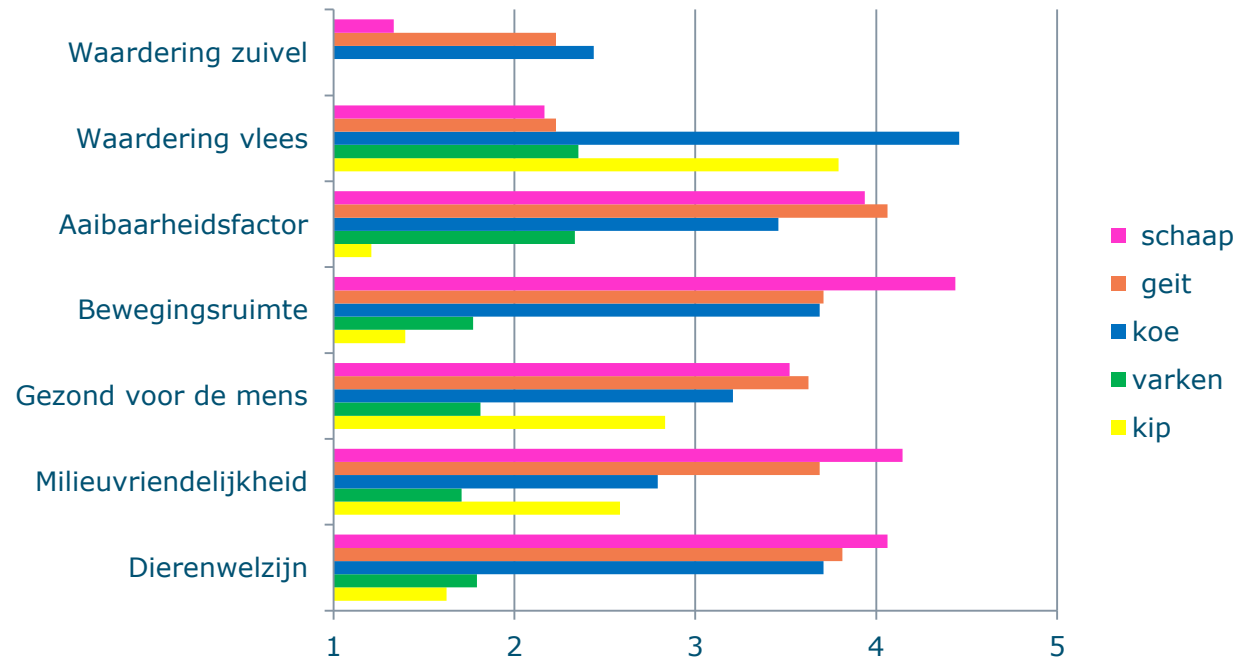
X = Varken

Bewegingsruimte

Beoordeling boerderijdieren 4

- Per consument volgorde van dieren per waarde genoteerd (laagste notering=1, hoogste notering =5) en vervolgens gemiddeld
- Meest positief over schaap, geit en koe
- Minst positief over varken en kip

Beoordeling geit

- Geiten scoort bovengemiddeld behalve voor vlees
 - Onbekendheid
 - Zeer sterke, minder toegankelijke smaak

Conclusies kansen voor houderijen

- Dierenwelzijn belangrijk middels
 - Bewegingsruimte
 - Buitenlucht
- Begrip dat boer ook geld moet verdienen
 - Bij kleinschaligheid meer dierenwelzijn (-)
 - Bij grootschaligheid goedkopere producten (+)
 - Indien door kleine financiële ingrepen dierenwelzijn kan worden verhoogd, doen!
 - Bijv. speeltoestellen, klassieke muziek
- Mest wordt niet als een groot probleem gezien
 - Bewegingsruimte en buiten kunnen zijn belangrijker dan milieu

Conclusies kansen voor producten

- Meerdere variaties kaas
- Softijs
- IJs in supermarkt
- Lederen tassen
- Kansen voor vlees

- Nu nog veel vragen als:
 - Hoe smaakt het?
 - Waar zit het in?
 - Kan ik het al kopen?
- Maak het bekender middels recepten
 - *"Vroeger kende ook niemand geitenkaas, dankzij de Allerhande eten we het allemaal".*
 - Onderscheid het door smaak, gezondheid en evt gemak

Conclusies kansen voor de sector

- Werken aan PR over de sector
- Gebruik algemeen positief beeld in je voordeel
- Huidige beelden houderij
 - Beelden van kleinschaligheid en idyllische boerderijen
 - Geit heeft recht op grassprietten
- Beelden hoe een houderij er uit zou kunnen zien
 - Mogelijkheid om buiten te zijn, in groepsverband
 - Wellicht een houderij met een open binnenring en gesloten buitenring
 - Combineren van verschillende dieren of met een zorgboerderij
 - Productontwikkeling

Dank voor jullie
aandacht!

Mail naar:

isabelle.vandenberg@wur.nl

victor.immink@wur.nl